

SMILTENES NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Reģ. Nr.90009067337, Dārza iela 3, Smiltene, Smiltenes novads, LV-4729
tālr.: 64774844, e-pasts pasts@smiltenesnovads.lv

LĒMUMS

Smiltenē

2024.gada 18.aprīlī

Nr. 200

(protokols Nr._5, 2.§)

Par izsniegto bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju derīgo izrakteņu (smilts-grants un smilts) atradnē “Paltnieki”, kadastra numurs 9448 005 0050, Brantu pagasts, Smiltenes novads

Smiltenes novada pašvaldībā (turpmāk – Pašvaldība) 2024.gada 22.februārī saņemts un reģistrēts Pašvaldības lietvedībā ar Nr. SNP/24/4.12/1062 A. A. (turpmāk – Iesniedzējs) 2024.gada 22.februāra iesniegums, ar kuru Iesniedzējs lūdz Pašvaldību atcelt Smiltenes novada domes izsniegto bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju Nr. 46/2018 Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “Ceļinieks 2010” (turpmāk – Sabiedrība), reģistrācijas numurs: 44103059132, nekustamajā īpašumā “Paltnieki”, kadastra numurs 9448 005 0050, Brantu pagastā, Smiltenes novadā. Iesniedzējs iesniegumā norādījis, ka uz viņa vārda zemesgrāmatā ir nostiprinātas kopīpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu “Paltnieki” (kadastra Nr. 9448 005 0050) Brantu pagastā, Smiltenes novadā un ir konstatējis, ka minētajā nekustamajā īpašumā Smiltenes novada dome izsniegusi bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju Nr. 46/2018 Sabiedrībai. Iesniedzējs iesniegumā norādījis, ka nekad kā minētā nekustamā īpašuma kopīpašnieks nav noslēdzis nekādu līgumu vai vienošanos ar augstāk norādīto juridisko personu un nav tai izsniedzis nekādas atļaujas Iesniedzējam piederošajā nekustamajā īpašumā veikt derīgo izrakteņu ieguvi. Iesniedzējs lūdz Pašvaldību atcelt izsniegto bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju Nr. 46/2018.

Atbilstoši Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma Pārejas noteikumu 6.punktam, Pašvaldība ir Smiltenes novada domes institūciju, finanšu, mantas, tiesību un saistību pārņēmēja. Iesnieguma izskatīšana un lēmuma pieņemšana ir Pašvaldības kompetencē.

Ievērojot Administratīvā procesa likuma 55.panta 1.punktu, Pašvaldība ierosinājusi administratīvo lietu iestādē uz Iesniedzēja iesnieguma pamata.

Smiltenes novada dome 2018.gada 25.jūlijā ar lēmumu Nr.434 (prot.Nr.10, 2.9.§.) izsniegusi bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju Nr. 46/2018 Sabiedrībai nekustamajā īpašumā “Paltnieki”, kadastra numurs 9448 005 0050, Brantu pagastā, Smiltenes novadā. Pirms attiecīgās atļaujas izsniegšanas pašvaldībā tika iesniegts starp J. A., kas uz atļaujas izsniegšanas brīdi bija vienīgais nekustamā īpašuma īpašnieks, un Sabiedrību 2010.gada 1.jūlijā savstarpēji noslēgtais nekustamā īpašuma apsaimniekošanas līgums un 2017.gada 17.janvārī noslēgtā vienošanos par grozījumiem 2010.gada 1.jūlija nekustamā īpašuma apsaimniekošanas līgumā, pagarinot apsaimniekošanas darbības termiņu.

Vidzemes rajona tiesas Brantu pagasta zemesgrāmatas nodaļījumā Nr.164 nekustamajam īpašumam “Paltnieki”, kadastra numurs 9448 005 0050, Brantu pagastā, Smiltenes novadā, nav nostiprināta nomas vai apsaimniekošanas tiesība, kas izriet no 2010.gada 1.jūlija apsaimniekošanas līguma, kā arī bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves vai izstrādes tiesība. Augstākā tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2011. gada 16.janvāra spriedumā lietā Nr. A42736708 SKA – 557/2011 *Senāts norādījis, ka Civillikums neparedz, ka zemesgrāmatā būtu detalizējams ieraksts par līguma priekšmetu vai jebkādi citi konkrēti līguma noteikumi – tiesību un pienākumu apjoms ir nosakāms atbilstoši līgumam, kurš kopumā ir ierakstīts zemesgrāmatā.* Vērtējot iepriekš norādīto, uz jauno īpašnieku un attiecīgo nekustamā īpašuma domājamo daļu ieguvēju nevarētu attiecināt noslēgtā līguma tiesību un pienākumu apjomu un nevarētu uzskatīt, ka ir jau noslēgtā līguma tiesību

un pienākumu apjoma pārņēmejs ņemot vērā, ka zemesgrāmatā attiecīgais līgums ar tā pienākumu un tiesību apjoms nav korborēts kopumā.

Pašvaldības rīcībā ir informācija, ka atļaujas darbības laikā ir mainījušies zemes īpašnieki, attiecīgi Iesniedzējam, pamatojoties uz 2022.gada 13.janvāra pirkuma līgumu, kas zemesgrāmatā korborēts 2023.gada 7.septembrī, pieder $\frac{3}{4}$ domājamās daļas no nekustamā īpašuma, bet $\frac{1}{4}$ domājamā daļa no nekustamā īpašuma pieder J. A., kurš iepriekš bija vienīgais nekustamā īpašuma īpašnieks.

Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 13.punkts noteic, ka viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir izsniegt atļaujas un licences komercdarbībai, savukārt 10.panta pirmās daļas 21.punkts citā starpā noteic, ka pašvaldības dome ir tiesīga izlemt ikvienu pašvaldības kompetences jautājumu. Tikai domes kompetencē ir pieņemt lēmumus citos ārējos normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos.

Likuma "Par zemes dzīlēm" 4.panta piektā daļa noteic, ka vietējās pašvaldības savās administratīvajās teritorijās Ministru kabineta noteiktajā kārtībā un ievērojot Valsts vides dienesta noteiktos ieguves limitus, izsniedz atļaujas bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguvei, izņemot šā likuma 10.panta pirmās daļas 3.punkta "a" un "b" apakšpunktā noteiktos gadījumus.

Atbilstoši Ministru kabineta 2011.gada 6.septembra noteikumu Nr.696 "Zemes dzīļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas kārtība, kā arī publiskas personas zemes iznomāšanas kārtība zemes dzīļu izmantošanai" 26.punktam, bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniedz vietējā pašvaldība un, atbilstoši 27.4. apakšpunktam, ja atļauju pieprasa persona, kas nav zemes īpašnieks, ir jābūt noslēgtam līgumam ar zemes īpašnieku.

Likuma "Par zemes dzīlēm" 8. panta pirmās daļas 3. punkts nosaka, ka zemes dzīles izmanto persona, kas ar zemes īpašnieku vai pilnvaroto personu noslēgusi līgumu, kurā norādīts zemes dzīļu izmantošanas veids. Šis līgums ir obligāts priekšnoteikums bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļaujas saņemšanai. Savukārt šī likuma 10. panta sestā daļa nosaka, ka ja mainās zemes dzīļu izmantotājs, agrāk izsniegtā licence vai atļauja zaudē spēku, bet jaunajam zemes dzīļu izmantotājam ir tiesības saņemt jaunu licenci vai atļauju bez konkursa (izsoles), ja viņš uzņemas iepriekš izsniegtajā licencē vai atļaujā noteiktos pienākumus.

Normatīvo aktu izpratnē zemes dzīļu izmantotāji ir attiecīgās zemes īpašnieki, mainoties zemes īpašniekiem mainījās arī zemes dzīļu izmantotāji, attiecīgi iepriekš minētās normas ietvaros Pašvaldībai kā atļaujas izsniedzējai ir saistošs apstāklis par izsniegtās atļaujas spēka zaudēšanu.

Iesniedzējs un J. A. kā attiecīgā nekustamā īpašuma kopīpašnieki, 2024.gada 13.martā iesnieguši Pašvaldībā sūdzību, kas Pašvaldības lietvedībā reģistrēta ar Nr. SNP/24/4.14/1414. Sūdzībā norādīts, ka pēc nekustamā īpašuma īpašnieku maiņas reģistrēšanas Zemesgrāmatā nav konstatējams, ka pastāvētu tiesisks pamats atzīt, ka joprojām ir spēkā ar iepriekšējo visa nekustamā īpašuma īpašnieku noslēgtais līgums ar Sabiedrību un ir pamats Pašvaldībai atcelt sākotnēji izsniegto atļauju. Papildus norādīts, ka, attiecībā uz Iesniedzēja 2024.gada 22.februāra iesniegumā norādītajiem faktiskajiem apstākļiem, tie no Iesniedzēja puses tiek uzturēti spēkā pilnā apmērā, kā arī Iesniedzējs un J. A. kā nekustamā īpašuma "Paltnieki", kadastra numurs 9448 005 0050, Brantu pagasts, Smiltenes novads, kopīpašnieki apliecina, ka līgumu atcelt izsniegto atļauju bieži sastopamo derīgi izrakteņu ieguvei Sabiedrībai izsaka kopīgi kā nekustamā īpašuma kopīpašnieki.

Civillikuma 1068.pants noteic, ka rīkoties ar kopīpašuma priekšmetu, kā visumā, tā arī noteiktās atsevišķās daļās, drīkst tikai ar visu kopīpašnieku piekrišanu, bet ja kāds no viņiem rīkojas atsevišķi, tad šī rīcība nevienam nav spēkā, bet arī uzliek pēdējam pienākumu atlīdzināt pārējiem zaudējumus, kas viņiem ar to nodarīti.

Atbilstoši likuma "Par zemes dzīlēm" 3.panta pirmajai un otrajai daļai zemes dzīles un visi derīgie izrakteņi, kas tajās atrodas, pieder zemes īpašniekam. Zemes īpašnieks var rīkoties ar zemes dzīlēm, ciktāl šis likums un citi normatīvie akti neierobežo viņa tiesības.

Pašvaldības rīcībā ir Valsts vides dienesta 2024.gada 8.janvāra vēstule Nr.12.4.1/AP/230/2024 "Par informācijas sniegšanu", kurā sniegts skaidrojums, ka *ņemot vērā to, ka zemes īpašnieks ir mainījies, derīgo izrakteņu ieguvējam bija jānoslēdz ar jauno zemes īpašnieku zemes nomas līgums derīgo izrakteņu ieguvei, lai likuma "Par zemes dzīlēm" izpratnē būtu zemes dzīļu izmantotājs. Ņemot vērā minēto un likumā "Par zemes dzīlēm" noteikto pašvaldības izsniegtā atļauja ir zaudējusi*

spēku ar zemes īpašuma izmaiņu ierakstīšanu Zemesgrāmatā, ja līdz tam pašvaldība nav saņēmusi derīgo izrakteņu ieguvēja iesniegumu ar no jauna noslēgtu zemes nomas līgumu derīgo izrakteņu ieguvei.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 62.panta pirmo daļu, kas noteic, ka, lemjot par tāda administratīvā akta izdošanu, kurš varētu būt nelabvēlīgs adresātam vai trešajai personai, iestāde noskaidro un izvērtē adresāta vai trešās personas viedokli un argumentus šajā lietā.

Pašvaldība 2024.gada 26.martā rakstiski nosūtījusi Sabiedrībai vēstuli Nr. SNP/24/4.7/847 “Par viedokļa noskaidrošanu administratīvā procesa ietvaros līgumu sniegt savu viedokli un argumentus administratīvā procesa ietvaros”.

Pašvaldībā 2024.gada 5.aprīlī saņemta un lietvedībā ar Nr. SNP/24/4.7/1932 reģistrēta Sabiedrības 2024.gada 5.aprīļa vēstule Nr.09-24 “Atbilde uz Nr. SNP/24/4.7/847 Par viedokļa noskaidrošanu administratīvā procesa ietvaros”, turpmāk – Atbilde. Sabiedrība Atbildē norāda, ka 2010.gada 1.jūlijā noslēgusi ar J.A. Nekustamā īpašuma apsaimniekošanas līgumu, kas uz līguma noslēgšanas brīdi bija vienīgais nekustamā īpašuma nekustamā īpašuma “Paltnieki” Brantu pagasts, Smiltenes novads, īpašnieks. Sabiedrība norāda, ka attiecīgā līguma nosacījumi paredz Sabiedrībai apsaimniekot daļu no nekustamā īpašuma – konkrēti smilts un smilts – grants atradnes Paltnieki, kas atrodas uz nekustamā īpašuma zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 9448 005 0051 ar platību 12,8 ha, turpmāk – Atradnes. Līgums, pēc abpusējas vienošanās, kas noformētas rakstveidā, grozīts 2014.gada 1.jūlijā, 2014.gada 10.decembrī, 2016.gada 1.septembrī un 2017.gada 17.janvārī. Sabiedrības ieskatā noslēgtais līgums ir spēkā vēl šobrīd, jo neviena no līgumslēdzējam pusēm nav līgumu uzteikusi, pauzot vēlēšanos līgumu pārtraukt. Līgumslēdzēji ilgstoši (no 2010.gada 1.jūlija) ir veiksmīgi sadarbojušies noslēgtā līguma ietvaros, tādēļ Sabiedrībai nav saprotama J. A. rīcība. Sabiedrība nenoliedz, ka tai ir kļuvis zināms, ka J. A. ir noslēdzis Pirkuma līgumu par 3/4 domājamām daļām no nekustamā īpašuma Iesniedzējam, tomēr Sabiedrība vēl nav saņēmusi skaidru atbildi no J. A. par to vai pārdotajā nekustamā īpašuma domājamā daļā ietilpst arī Atradnes un ja ietilpst, tad Sabiedrība patur tiesības apstrīdēt noslēgto darījumu, jo pēc Sabiedrības domām, J.A. ir pārkāpis līguma nosacījumus, ignorējot saistības, ko viņš uzņēmis līgumā, atbilstoši līguma 2.5. punktam, garantējot Sabiedrībai pirmpirkuma tiesības, ja īpašnieks vēlētos Atradnes pārdot. Sabiedrība Atbildē norāda to, ja Atradnes neietilpst pārdotajā daļā, tad nevar uzskatīt, ka īpašuma daļas īpašnieka maiņa kādā veidā ietekmētu līguma darbību un uzskata, ka, izvēloties atsavināt sava īpašuma daļu, J.A. pienākums bija piedāvāt Sabiedrībai pirmpirkuma tiesības uz Atradnēm, saskaņā ar spēkā esoša līguma nosacījumiem un informēt potenciālo pircēju par savām saistībām, ko viņš uzņēmis saistībā ar Atradnēm.

Sabiedrība norāda, ka Iesniedzējam bija zināms par līguma esamību, kas noslēgts starp Sabiedrību un J. A. un uz šīs atbildes sastādīšanas dienu (2024.gada 5.aprīlis) Sabiedrība nav saņēmusi rakstveida informāciju no īpašniekiem par vēlmi grozīt jau noslēgto līgumu vai pārtraukt to. Sabiedrība izsaka pieņēmumu, ka Iesniedzējam un J.A. ir zināms, ka neviens tiesiski noslēgts līgums nebeidzas pats no sevis - tā pārtraukšanai nepieciešams kāds no priekšnoteikumiem - kāda no pusēm līgumu uzsaka, puses vienojas par līguma izbeigšanu vai pārtraukšanu vai līguma izbeigšanu nosaka konkrēts normatīvais akts. Sabiedrība Atbildē norāda ka šobrīd nepastāv neviens no šiem nosacījumiem, tādēļ līgums ir spēkā, papildus norādot uz Civillikuma 1587.pantu, kas nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otram zaudējumus. Attiecīgi Sabiedrība norāda, ka nevar piekrist Iesniedzēja un J.A. 2024.gada 13.martā Pašvaldībai iesniegtajā sūdzībā paustajam viedoklim, ka nepastāv tiesisks pamats atzīt, ka līgums būtu spēkā. Sabiedrības ieskatā, nekustamā īpašuma kopīpašnieki savu viedokli ir pamatojuši tikai ar to, ka saskaņā ar ierakstu zemesgrāmatā, daļai nekustamā īpašuma ir mainījies īpašnieks. Sabiedrības ieskatos, nekustamā īpašuma kopīpašniekiem tā vietā, lai rakstītu sūdzības dažādām iestādēm, būtu rekomendējams risināt jautājumu par tiesiski noslēgta līguma grozīšanu vai izbeigšanu ar Sabiedrību.

Sabiedrība Atbildē norādījusi, ka Atradņu teritorijā, pamatojoties uz līgumu, derīgo izrakteņu ieguvei no 2011.gada ir ierīkojusi elektroenerģijas pieslēgumu, ievedusi savu tehniku darbu veikšanai, kas joprojām atrodas Atradņu teritorijā, tomēr nekustamā īpašuma kopīpašnieki, rīkojoties negodprātīgi, ir fiziski lieguši piekļuvi (aizslēdzot teritorijas iebrauktuves vārtus) Sabiedrības mantai,

kas atrodas Atradņu teritorijā. Iepriekš minētais ir rezultējies ar tiesvedības procesu, kurā vēl nav spēkā stājies tiesas nolēmums. Papildus Sabiedrība skaidro, ka tai piederošā tehnika jau vairākkārt ir apzagta, par ko iesniegti iesniegumi policijā, kā arī daļu izstrādātā smilts, smilts – grants materiāla, kas ir Sabiedrības īpašums, jo par to J. A. ir samaksāts saskaņā ar Līguma noteikumiem, iespējams kāds no nekustamā īpašuma kopīpašniekiem ir patvaļīgi izveduši no Atradņu teritorijas, to piesavinoties un šo faktu apstiprina Valsts Vides dienesta veiktā pārbaude, ko iniciējusi Sabiedrība un kuras rezultāti atspoguļoti VVD VRP 26.03.2024 Ziņojumā par pārbaudes rezultātiem Nr. 173-8/2024.

Sabiedrība norāda, gadījumā ja Pašvaldība, administratīvā procesa ietvaros, pieņemtu Sabiedrībai nelabvēlīgu administratīvo aktu, tai tiktu apgrūtināta piekļuve Atradnēm, lai varētu izvest sev piederošo mantu, jo uz doto brīdi ir konstatējamās indikācijas tam, ka nekustamā īpašuma kopīpašnieki cenšas piesavināties Sabiedrībai piederošo mantu, tādēļ tiek veikti pasākumi, lai, iespēju robežās novērstu viņu pretlikumīgās darbības, kā arī joprojām, starp pusēm notiek tiesvedība apelācijas instances tiesā par valdījuma traucējuma novēršanu. Attiecīgi augstāk izklāstīto apstākļu dēļ, Sabiedrība lūdz noraidīt iesniegumu un sūdzību, bet ja sūdzība un iesniegums netiek noraidīts, atlikt negatīva administratīvā akta (atļaujas atcelšanu) izdošanu uz četriem mēnešiem, lai netiktu apgrūtināta piekļuve Sabiedrības teknikai un kustamai mantai.

Pašvaldība, iepazīstoties ar Sabiedrības Atbildi un tās viedokli administratīvā procesa ietvaros par izsniegto atļauju, konstatē, ka starp Sabiedrību un nekustamā īpašuma kopīpašniekiem pastāv privāttiesiski strīdi, tas ir, par līguma, kas noslēgts ar vienu no nekustamā īpašniekiem, nosacījumiem un pušu saistībām tā ietvaros, kā arī par mantiskiem jautājumiem, kas skar abu pušu intereses. Iepriekš minētā ietvaros, Pašvaldība norāda, ka tās kompetencē nav privāttiesisko strīdu risināšana un šādu strīdu risināšanai pusēm ir jāvērsas institūcijas, kuru pienākums ir aizsargāt personu dzīvību, veselību, tiesības un brīvības, īpašumu, sabiedrības un valsts intereses no noziedzīgiem un citiem prettiesiskiem apdraudējumiem. Saskaņā ar Pašvaldību likuma 3.panta pirmo un otro daļu, Pašvaldības kompetenci nosaka ārējie normatīvie akti un saskaņā ar likumu noslēgtie publisko tiesību līgumi. Publisko tiesību jomā pašvaldība īsteno autonomo kompetenci — autonomās funkcijas un brīvprātīgās iniciatīvas, kas tiek īstenotas kā autonomās funkcijas un uzdoto kompetenci — deleģētos pārvaldes uzdevumus. Administratīvā procesa ietvaros, Pašvaldības kompetencē ir tiesības pieņemt lēmumu tikai par izsniegto atļauju saskaņā ar tai deleģēto pārvaldes uzdevumu Ministru kabineta 2011.gada 6.septembra noteikumos Nr.696 “Zemes dzīļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas kārtība, kā arī publiskas personas zemes iznomāšanas kārtība zemes dzīļu izmantošanai”.

Sabiedrība 2024.gada 17.aprīlī Pašvaldībai iesniegusi iesniegumu Nr. 13-24 “Par lēmuma pieņemšanas atlikšanu”, turpmāk – Iesniegums Nr.13-24, ar tam pievienoto Vidzemes apgabaltiesas 2024.gada 11.aprīļa lēmumu lietā Nr. C71162323 (CA 0120-24/8) par pagaidu aizsardzības līdzekļu piemērošanu civillietā prasībā pret J.A., kas Pašvaldībā saņemts un tās lietvedībā reģistrēts 2024.gada 17.aprīlī ar reģistrācijas numuru SNP/24/1.2/2128. Iesniegumā Nr.13-24 Sabiedrība lūdz noraidīt Iesniedzēja iesniegumu un Iesniedzēja un J.A. sūdzību, savu lūgumu pamatojot, ka Sabiedrība apzinās, ka Pašvaldība nerisina civiltiesiskus strīdus, tomēr minētā informācija ir būtiska lēmuma pieņemšanai.

Sabiedrība Iesniegumā Nr.13-24 norāda sekojošo:

[1] starp Sabiedrību un J.A. (Nekustamā īpašuma īpašnieku) 2010. gadā tika noslēgts apsaimniekošanas līgums, ar mērķi apsaimniekot un veikt derīgo izrakteņu ieguvi J. A. piederošā nekustamajā īpašumā. Pie līguma ir noslēgtas vairākas papildu vienošanās, pēdējā 2017. gadā. Līgums līdz šim brīdim Sabiedrības ieskatā ir spēkā – neviena no pusēm to nav uzteikusi vai nav iestājušies citi līguma izbeigšanas pamati;

[2] Sabiedrība informē, ka vienlaikus norādāms, ka saistībā ar līguma izpildi un citiem jautājumiem, starp Sabiedrību un J. A. ir bijuši vairāki tiesvedības procesi. Šajos tiesvedības procesos kā J. A. pārstāvis vai kā trešā persona piedalījās arī otrs iesnieguma iesniedzējs – A. A., kas citstarp attiecīgi nozīmē, ka A. A. par Atļauju ir bijis zināms jau kopš vismaz 2021. gada.

[3] Sabiedrība vienlaikus nenoliedz, ka Sabiedrībai ir kļuvis zināms, ka nekustamajam īpašumam ir jauns kopīpašnieks uz ¾ domājamām daļām, kas norāda, ka šī nav klasiska īpašnieku maiņa. Turklāt, uz kuru nekustamā īpašuma daļu tieši attiecās A. A. daļa, Sabiedrībai nav īsti skaidrs,

ir pat, iespējams, prezumēt, ka šīs ¾ domājamās daļas attiecas tieši uz to Nekustamā īpašuma daļu, kurā nav šīs atradnes, uz ko ir izsniegta Atļauja. Minēto Sabiedrības apgalvojumu apliecinot šādi fakti:

Starp J. A. un Sabiedrību līgums līdz šai dienai nav uzteikts vai citā veidā izbeigts. J. A. nav atsūtījis paziņojumu vai kādu citu informāciju, ka līgums būtu izbeidzams, t.sk. īpašnieku maiņas dēļ un šāda dokumenta nav. Turklāt Sabiedrība vērsusi uzmanību, ka līgums pat nepieļauj iespēju J. A. vienpersoniski atkāpties no līguma, neatlīdzinot zaudējumus līgumā noteiktajā kārtībā.

2021.gada 28.decembrī Smiltenes novada pašvaldība izskatot J. A. iesniegumu, pieņēmusi Lēmumu Nr.180 (sēdes protokols Nr.7.29.§) piekrist sadalīt nekustamo īpašumu. Sabiedrībai ir pamats domāt, ka šis process vēl turpinās un daļa no nekustamā īpašuma, kurā atrodas atradnes, vēl tiek atdalīta, jo Sabiedrībai nav informācijas, ka minētais lēmums būtu atcelts vai zaudējis spēku. Turklāt pēc Kadastra informācijas sistēmā pieejamās informācijas ir skaidri redzams, ka nekustamais īpašums ir atdalīts. Kā redzams, nekustamā īpašuma daļa, uz kuru attiecas atļauja ir atdalīta (karjera teritorija) no pamata īpašuma (apvilktā ar sarkanu līniju). Turklāt nekustamajam īpašumam ir divi zemes gabali ar atsevišķiem kadastra apzīmējumiem (94480050051 un 94480050050).

[4] Sabiedrība attiecīgi norāda, ka arguments, ka ir mainījies nekustamā īpašuma īpašnieks nav līdz galam korekts. Vienlaikus piebilstot, ka saistībā ar Valsts vides dienesta 2024. gada 8. janvāra vēstuli, ir norādāms, ka Sabiedrības ieskatā minētie apstākļi nav attiecināmi uz izsniegto atļauju, jo likuma par Zemes dzīlēm 10. panta sesto daļu – atļauja zaudē spēku, ja mainās zemes dzīļu izmantotājs. Savukārt likuma par Zemes dzīlēm 8. panta pirmā daļa nosaka, ka zemes dzīļu izmantotāji, ir persona, kas ar zemes īpašnieku vai pilnvaroto personu noslēgusi līgumu. Konkrētajā gadījumā līgums ar J. A. ir noslēgts un spēkā esošs.

[5] Sabiedrības ieskatā J. A. apzināti nevēlas uzteikt noslēgto Apsaimniekošanas līgumu, jo līgums paredz iespējas piedzīt zaudējumus, t.sk. negūto peļņu un, tas, ko J. A. dara – sniedz, Sabiedrības ieskatā, nepamatotus iesniegumus un sūdzības valsts iestādēm. Tāpat, iespējams, J. A. vēlas panākt iespēju, lai papildus apgrūtinātu Sabiedrības iespēju piekļūt tam piederošai mantai, kas atrodas Nekustamajā īpašumā. Turklāt Vidzemes apgabaltiesa par labu Sabiedrībai ir pieņēmusi pagaidu aizsardzības līdzekļa piemērošanu, kurā norādīts, ka J. A. prettiesiski aiztur Sabiedrības mantu. Augstāk izklāstīto apstākļu dēļ, Sabiedrība lūdz noraidīt Iesniedzēja iesniegumu un nekustamā īpašuma kopīpašnieku sūdzību.

[6], Sabiedrības ieskatā, lai izpildītu objektīvās izmeklēšanas principa tvērumu, ir nepieciešams atlikt lēmuma pieņemšanu. Gadījumā, ja netiks atlikta lēmuma pieņemšana, Sabiedrība, apsvērs iespēju, Pašvaldības domes lēmumu par Atļaujas atcelšanu (negatīvu administratīvo aktu) apstrīdēs tiesā. Pirmšķietami, redzams un norādāms, ka Pašvaldības dome pārkāptu Administratīvā procesa likuma 14.¹ pantu - iestāde, pieņemot lēmumus, ievēro objektivitāti un dod procesa dalībniekiem pienācīgu iespēju izteikt savu viedokli un iesniegt pierādījumus. Arī Augstākā tiesa ir norādījusi, ka minētais princips aptver turpmāk - procesa dalībnieka tiesības tikt uzklautam un viņa tiesības iesniegt rakstveida vai sniegt mutiskus paskaidrojumus tiesas sēdē par lietā esošiem pierādījumiem (sk. *Augstākās tiesas 25.03.2021. spriedums Nr. SKA-76/2021*). Līdz ar to, Sabiedrība lūgusi rast iespēju Pašvaldības domes deputātiem atsevišķi balsot par lēmuma atlikšanu.

Pašvaldība, iepazīstoties ar Iesniegumā Nr.13-24 un tam klāt pievienoto Vidzemes apgabaltiesas 2024.gada 11.aprīļa lēmumu lietā Nr. C71162323 (CA 0120-24/8) par pagaidu aizsardzības līdzekļu piemērošanu civillietā prasībā pret J.A., secinājusi, ka Sabiedrība savu lūgumu atlikt lietas izskatīšanu par izsniegtās atļaujas atcelšanu pamatojusi ar argumentiem, kas cieši skar privāttiesiskus strīdus par apsaimniekošanas līgumā ietvertu tiesību un pienākumu tvērumu starp Sabiedrību un J. A. Sabiedrība citā starpā lūgumu par lietas izskatīšanas atlikšanu ietvērusi 2024.gada 5.aprīļa Atbildē, norādot, ka lūdz atlikt negatīva administratīvā akta (atļaujas atcelšanu) izdošanu uz četriem mēnešiem, lai netiktu apgrūtināta piekļuve Sabiedrības tehnikai un kustamai mantai. No Iesniegumam Nr.13-24 pievienotā Vidzemes apgabaltiesas 2024.gada 11.aprīļa lēmumu lietā Nr. C71162323 (CA 0120-24/8) secināms, ka tiesa ir lēmusi apmierināt Sabiedrības pieteikumu par pagaidu aizsardzību un uzlikt J.A. par pienākumu, kas izpaužas šķēršļu novēršanā un netraucēšanā, no 2024.gada 11.aprīļa atļaujot Sabiedrībai, no nekustamā īpašuma "Paltnieki", Brantu pagastā, Smiltenes novadā, kadastra nr. 94480050050, izvest tajā esošo Sabiedrības kustamu mantu, kas atrunāta lēmuma nolēmuma daļā. Savukārt, daļā par objektā esošo materiālu (smilts/grants)

izvešanu no minētā nekustamā īpašuma tiesa pieteikumu lēmusi noraidīt kā nepamatotu. Pašvaldība nav guvusi apstiprinājumu no Sabiedrības, ka ar nekustamā īpašuma ¾ domājamo daļu īpašnieku, kas procesā ir arī Iesniedzējs, varētu tikt noslēgts līgums par zemes dzīļu izmantošanu, jo, lai Atļauja, kas izsniegta Sabiedrībai, kas nav attiecīgās zemes īpašnieks, būtu atzīstama par spēkā esošu normatīvo aktu tvērumā, nepieciešams izpildīties nosacījumam, ka ir noslēgti līgumi par zemes dzīļu izmantošanu ar abiem zemes kopīpašniekiem, tai skaitā ar Iesniedzēju.

Attiecībā uz Sabiedrības norādīto, tās ieskatā, lai izpildītu objektīvās izmeklēšanas principa tvērumu, ir nepieciešams atlikt lēmuma pieņemšanu un gadījumā, ja netiks atlikta lēmuma pieņemšana, Sabiedrība apsvērs iespēju Pašvaldības domes lēmumu par Atļaujas atcelšanu (negatīvu administratīvo aktu) apstrīdēt tiesā, jo Sabiedrībai pirmšķietami, redzams un norādāms, ka Pašvaldības dome pārkāptu Administratīvā procesa likuma 14.¹ pantu - iestāde, pieņemot lēmumus, ievēro objektivitāti un dod procesa dalībniekiem pienācīgu iespēju izteikt savu viedokli un iesniegt pierādījumus, norādāms, ka Pašvaldība administratīvā procesa ietvaros ievēro objektivitāti, tai skaitā objektīvās izmeklēšanas principa tvērumu iestādē, kā arī, administratīvajā procesā piemēro vispārējos tiesību principus, tai skaitā, bet ne tikai vienlīdzības, tiesiskuma, tiesību normu saprātīgas piemērošanas, patvaļas aizlieguma, likuma atrunas, kā arī demokrātiskās iekārtas principu. Pašvaldība administratīvā procesa ietvaros ir lūgusi Sabiedrībai un Iesniedzējam izteikt savu viedokli par iespējamo izsniegtās atļaujas atcelšanu (negatīva administratīvā akta izdošanu) rakstiski un mutvārdos, ņemot vērā arī Iesniedzēja un J.A. kopīgi izteikto apliecinājumu, ka lūgumu atcelt izsniegto atļauju bieži sastopamo derīgi izrakteņu ieguvei Sabiedrībai, izteikuši kopīgi kā nekustamā īpašuma kopīpašnieki, citā starpā neliedzot iesniegt pierādījumus, kas procesa dalībnieku ieskatos varētu būt svarīgi lietas izskatīšanā, kā arī neliedzot iespēju, gluži pretēji, aicinot piedalīties Pašvaldības domes komitejas un Pašvaldības domes sēdēs, lai procesa dalībnieki objektīvās izmeklēšanas principa tvērumā, varētu izteikt savu viedokli un iesniegt pierādījumus par izteiktajiem argumentiem. Pašvaldības ieskatā, iepriekš minēto principu, ko akcentējusi Sabiedrība, atsaucoties uz Augstākās tiesas 2021.gada 25.marta spriedumu Nr. SKA-76/2021, ka minētais princips aptver turpmāk - procesa dalībnieka tiesības tikt uzklautam un viņa tiesības iesniegt rakstveida vai sniegt mutiskus paskaidrojumus tiesas sēdē par lietā esošiem pierādījumiem, administratīvā procesa iestādē ietvaros, ir ievērojusi.

Attiecībā par Pašvaldību, kā atļaujas izsniedzēju, jāņem vērā Augstākā tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2011. gada 16.janvāra spriedumā lietā Nr. A42736708 SKA – 557/2011 norādītais, ka *līguma tiesiskuma vērtējums nav nododams tās iestādes kompetencē, kas lemj par licences izsniegšanu, pat ja licence ir tieši atkarīga no līgumā piešķirto tiesību esības. Tiesiskā sistēma ietver instrumentus tiesību aizsardzībai katrā konkrētā gadījumā. Ja nekustamā īpašuma īpašnieks uzskata, ka tā tiesības aizskar iepriekš noslēgts darījums, tad tiesību aizsardzības nolūkā viņam ir jāvēršas pret pašu līgumu (respektīvi, par līguma izbeigšanu vai atzīšanu par spēkā neesošu vispārējās jurisdikcijas tiesā), un, kamēr tas nav izdarīts, nav pamata prasīt, lai citas personas rīkotos tā, it kā līguma nebūtu.* Tulkojot iepriekš minēto pēc analogijas, Pašvaldība kā atļaujas izsniedzēja nevērtē noslēgtā līguma tiesiskumu vai tiesiskos darījumus kopumā, jo tas nav Pašvaldības kompetencē.

Derīgo izrakteņu (izņemot pazemes ūdeņus) atradnes pasē atradnei “Paltnieki”, kadastra numurs 9448 005 0050, Brantu pagastā, Smiltenes novadā, 14.3.1. apakšpunktā viens no nosacījumiem noteikts, ka derīgo izrakteņu ieguvei var veikt, ja ir spēkā esoša bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauja, kas saņemta atbilstoši likuma “Par zemes dzīlēm” un Ministru kabineta 2011.gada 6.septembra noteikumos Nr.696 “Zemes dzīļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas kārtība, kā arī publiskas personas zemes iznomāšanas kārtība zemes dzīļu izmantošanai” noteiktajai kārtībai. Attiecīgās atradnes pases 14.3.2. apakšpunkts nosaka, ka šādas pases esamība neatbrīvo no normatīvajos aktos noteikto prasību derīgo izrakteņu ieguvei ievērošanas.

Likuma “Par zemes dzīlēm” 16.panta trešās daļas 4.punkts noteic, ka bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju tās izsniedzējs atceļ, ja atļaujas adresāts atkārtoti pārkāpj bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļaujas nosacījumus.

Kontekstā ar atļaujas adresāta pienākumu Ministru kabineta 2011.gada 6.septembra noteikumu Nr.696 “Zemes dzīļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju

izsniegšanas kārtība, kā arī publiskas personas zemes iznomāšanas kārtība zemes dzīļu izmantošanai” 27.4. apakšpunkta ietvaros, Sabiedrībai, kas nav zemes īpašnieks, bija pienākums nodrošināt dokumentu aktualizāciju, tas ir, pirmsšķietami noslēgt jaunus līgumus par zemes dzīļu izmantošanu ar jaunajiem zemes īpašniekiem, ja pēdējie piekrīt attiecīgo līgumu noslēgšanai, par to informējot Pašvaldību, jo no lietas materiāliem secināms, ka Sabiedrībai bija zināms, ka nekustamajam īpašumam ir mainījušies īpašnieki. Pēc Pašvaldībai pieejamās informācijas, tās lietvedībā nav attiecīgo dokumentu kopiju, attiecīgi kopš nekustamā īpašuma īpašnieku maiņas reģistrācijas brīža Zemesgrāmatā, izsniegtā atļauja neatbilda normatīvajos aktos noteiktajam par šādas atļaujas spēkā esamību.

Iesniedzēja, Sabiedrības un Sabiedrības pārstāvja mutvārdos paustie viedokļi Smiltenes novada pašvaldības domes Finanšu un attīstības jautājumu pastāvīgās komitejas 2024.gada 11.aprīļa sēdē pēc savas būtības un satura par lietas faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem neatšķiras no jau rakstveidā sniegtajiem viedokļiem un argumentācijas, līdz ar to tas ir ņemts vērā, izvērtējot konkrēto jautājumu un sagatavojot lēmumu. Sabiedrības mutvārdos paustie viedokļi Smiltenes novada pašvaldības domes 2024.gada 18.aprīļa kārtējā sēdē pēc savas būtības un satura par lietas faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem neatšķiras no jau rakstveidā sniegtajiem viedokļiem un argumentācijas, kā arī mutvārdos paustā viedokļa Smiltenes novada pašvaldības domes Finanšu un attīstības jautājumu pastāvīgās komitejas 2024.gada 11.aprīļa sēdē, līdz ar to tas ir ņemts vērā, izvērtējot konkrēto jautājumu un sagatavojot lēmumu.

Ievērojot Valsts vides dienesta skaidrojumu, no kā noprotams, ka Sabiedrībai izsniegtā atļauja pēc fakta ir zaudējusi spēku ar nekustamā īpašuma īpašnieku maiņas reģistrēšanas brīdī Zemesgrāmatā, normatīvajos aktos noteikto kārtību, kā arī Pašvaldības rīcībā esošo informāciju, ka nekustamā īpašuma kopīpašnieki ne tikai nav noslēguši jaunu zemes nomas līgumu derīgo izrakteņu ieguvei, bet arī kopīgi izteikuši lūgumu atcelt izsniegto atļauju Sabiedrībai, norādāms, ka nepieciešams pieņemt lēmumu par Smiltenes novada domes 2018.gada 25.jūlijā izsniegtās bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļaujas Nr.46/2018 atcelšanu.

Pirmsšķietami uzskatāms, ka atļaujas izsniegšanai, tai skaitā, tā spēkā esamībai, tai personai, kas nav zemes īpašnieks, viens no priekšnosacījumiem ir tas, ka jābūt noslēgtam līgumam ar zemes īpašnieku. No lietā esošajiem materiāliem Pašvaldībai ir zināms, ka zemes dzīļu īpašnieki ir mainījušies no apsaimniekošanas līguma noslēgšanas dienas. Pašvaldības rīcībā nav informācijas par to vai kopīpašnieki domājamās daļas ir sadalījuši reālās daļas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, attiecīgi jāņem vērā apstākļi, ka kopīpašnieki rīkoties ar kopīpašuma priekšmetu, kā visumā, tā arī noteiktās atsevišķās daļās, drīkst tikai ar visu kopīpašnieku piekrišanu. No iepriekš minētā secināms, ka bez viena kopīpašnieka piekrišanas rīkoties ar kopīpašumā esošo zemes gabalu, tai skaitā zemes dzīlēm, jāņem vērā likumā “Par zemes dzīlēm” noteiktais, ka, ja mainās zemes dzīļu izmantotājs, kas normatīvo aktu izpratnē ir arī zemes dzīļu īpašnieks, un citā starpā arī nekustamā īpašuma, kurā atrodas zemes dzīles, īpašnieks, agrāk izsniegtā licence vai atļauja zaudē spēku. Pašvaldības rīcībā nav apliecinājuma, ka atļaujas saņēmējs būtu noslēdzis līgumu ar Iesniedzēju, kam pieder $\frac{3}{4}$ domājamās daļas no zemes vienības un nekustamā īpašuma, par derīgo izrakteņu ieguvei vai aktualizējis jau noslēgto līgumu atbilstoši esošajai situācijai, jo J.A. faktiski nav tiesīgs vienpersoniski rīkoties ar visu zemes vienību no tā brīža kad pēdējais atsavināja $\frac{3}{4}$ domājamās daļas no nekustamā īpašuma Iesniedzējam. Pašvaldībai, pieņemot lēmumu procesa ietvaros, jāvērtē apstākļi, kas attiecas uz normatīvajos aktos noteikto par attiecīgās atļaujas izsniegšanas pamatu, kā arī izsniegtās atļaujas izsniegšanas kritēriju atbilstību reālajai situācijai. Piemērojot normatīvajos aktos noteikto par atļaujas spēkā esamības atzīšanu, Pašvaldība, lai varētu atzīt, ka izsniegtā atļauja joprojām ir spēkā, ir nepieciešams, lai ar abiem kopīpašniekiem būtu noslēgti un spēkā esoši līgumi par zemes vienības lietošanu. Ņemot vērā, ka Pašvaldība šādus dokumentus nav saņēmusi, ir piemērojams normatīvajos aktos noteiktais par kārtību, kādā Pašvaldība ir tiesīga pieņemt lēmumu par izsniegtās atļaujas atcelšanu.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 55.panta 1.punktu, 85.panta otrās daļas 1.punktu, Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma Pārejas noteikumu 6.punktu, Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 13.punktu, 10.panta pirmās daļas 21.punktu, likuma “Par zemes dzīlēm” 4.panta piektās daļas 1.punktu, 6.panta ceturto daļu, 8.panta pirmās daļas 3.punktu, 10. panta sesto daļu, 16.panta trešās daļas 4.punktu, Ministru kabineta 2011.gada 6.septembra

noteikumu Nr.696 “Zemes dziļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas kārtība, kā arī publiskas personas zemes iznomāšanas kārtība zemes dziļu izmantošanai” 26.punktu, 39.punktu, Ministru kabineta 2012.gada 21.augusta noteikumu Nr.570 “Derīgo izrakteņu ieguves kārtība” 83.² punktu, ņemot vērā Valsts vides dienesta skaidrojumu, Smiltenes novada pašvaldības domes Finanšu un attīstības jautājumu pastāvīgās komitejas 2024.gada 11.aprīļa atzinumu (protokols Nr.5), atklāti balsojot ar 9 balsīm "Par" (Andris Abrāmovs, Dainis Aleksējevs, Edgars Avotiņš, Gita Mūrniece, Jānis Āboliņš, Māris Zālītis, Mārtiņš Vīgants, Raivis Vizulis, Toms Markss), "Pret" – 3 (Ainārs Mežulis, Elgars Felcis, Otārs Putrālis), "Atturas" – 1 (Iluta Apine), Smiltenes novada pašvaldības dome

NOLEMJ:

1. Noraidīt Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Ceļinieks 2010”, reģistrācijas numurs: 44103059132, juridiskā adrese: Cēsu iela 14A, Blome, Blomes pagasts, Smiltenes novads, lūgumu.
2. Atcelt Smiltenes novada domes 2018.gada 25.jūlijā izsniegto bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju Nr. 46/2018 Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “Ceļinieks 2010”, reģistrācijas numurs: 44103059132, juridiskā adrese: Cēsu iela 14A, Blome, Blomes pagasts, Smiltenes novads, derīgo izrakteņu (smilts-grants un smilts) atradnē “Paltnieki”, kadastra numurs 9448 005 0050, Brantu pagasts, Smiltenes novads.
3. Uzdot Smiltenes novada Centrālās administrācijas Kancelejas un personāla nodaļai piecu darbdienu laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas informēt Valsts vides dienestu par pieņemto lēmumu.
4. Uzdot Smiltenes novada Centrālās administrācijas Kancelejas un personāla nodaļai paziņot Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “Ceļinieks 2010”, reģistrācijas numurs: 44103059132 un nekustamā īpašuma “Paltnieki”, kadastra numurs 9448 005 0050, Brantu pagasts, Smiltenes novads, kopīpašniekiem par pieņemto lēmumu.
5. Publicēt pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē informāciju par atļaujas atcelšanu atbilstoši Ministru kabineta 2011.gada 6.septembra noteikumu Nr.696 “Zemes dziļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas kārtība, kā arī publiskas personas zemes iznomāšanas kārtība zemes dziļu izmantošanai” 13.pielikumam.

Administratīvais akts stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam. Saskaņā ar Paziņošanas likuma 9.panta otro daļu, administratīvais akts, kas paziņots ar elektroniskā pasta starpniecību, izmantojot drošu elektronisko parakstu, uzskatāms par paziņotu otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas.

Administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvās rajona tiesas Valmieras tiesu namā, V. Baloža ielā 13A, Valmierā, LV-4201, viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar likuma “Par zemes dzīlēm” 16.panta sesto daļu, iesnieguma iesniegšana šajā pantā noteiktā lēmuma par bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļaujas atcelšanu apstrīdēšanai vai pieteikuma iesniegšana tiesā par šāda lēmuma atcelšanu, spēkā esamību vai atzīšanu par prettiesisku neaptur šā lēmuma darbību.

Saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 5.panta otrās daļas 4.punktu, šajā lēmumā norādītie personas dati ir ierobežotas pieejamības informācija. Personas datus Smiltenes novada pašvaldība apstrādāja, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46EK, 6.panta pirmās daļas (c) punktu, kas noteic, ka apstrāde ir vajadzīga, lai izpildītu uz pārzini attiecināmu juridisku pienākumu.

Domes priekšsēdētājs

E.Avotiņš